

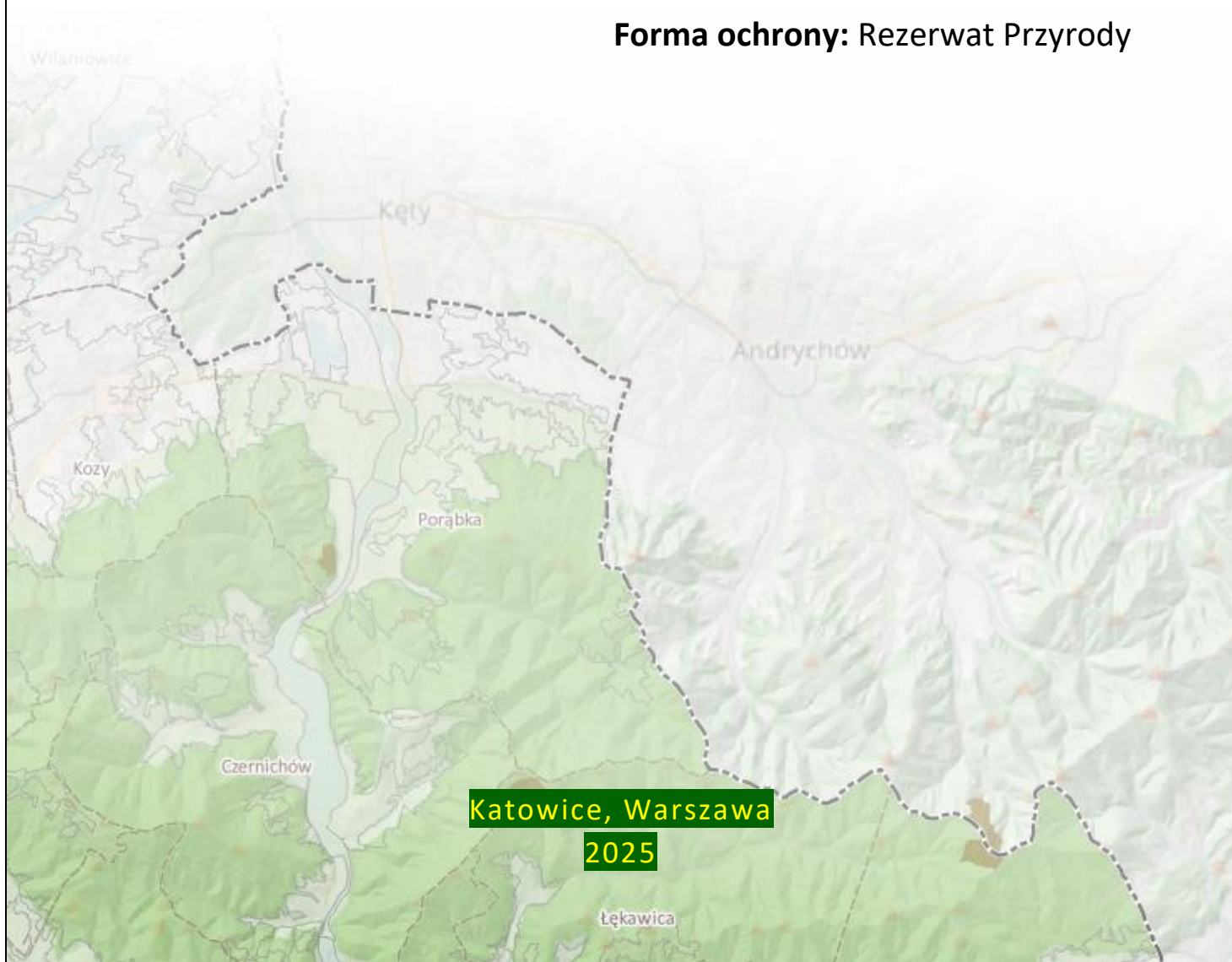
AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZY OBSZARU CHRONIONEGO

Nazwa obszaru: Góra Zborów

Forma ochrony: Rezerwat Przyrody

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

1 METRYCZKA OBSZARU CHRONIONEGO

Nazwa obszaru lub obiektu	Góra Zborów
Forma ochrony	Rezerwat Przyrody
Akt prawny powołujący (pierwotny)	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 30 sierpnia 1957 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1957 r. Nr 75, poz. 461) Obwieszczenie Wojewody Śląskiego z dnia 2 stycznia 2002 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2002 r. Nr 1, poz. 1)
Akt prawny powołujący (aktualny) ¹	Jw.
Cele ochrony	Zachowanie ze względów naukowych i krajobrazowych licznych skał wapiennych tworzących najbardziej malowniczą grupę ostańców na Wyżynie Częstochowskiej
Nazwa mezoregionu	Wyżyna Częstochowska
Położenie administracyjne (gminy)	Kroczyce
Powierzchnia (ha)	45,00 (wg aktu powołującego)

Wykaz jednostek krajobrazowych zidentyfikowanych w obrębie obszaru lub obiektu chronionego (z oznaczeniem krajobrazów priorytetowych – jeśli występują):

ID	PODTYP	PRIORYTET
1054	4d	TAK
1058	3a	NIE

¹ W charakterystyce podano dane wg stanu na dzień opracowania. Aktualizowany centralny rejestr form ochrony przyrody prowadzi Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (<https://crfop.gdos.gov.pl/>)

2 ZAGROŻENIA

Przedmiot zagrożenia (odbiorca presji) dziedzina lub dział	Kod zagrożenia	Rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (0–12 pkt)	ID jednostek, w których występuje zagrożenie
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.2. Ekosystemy i ich zespoły	A.2.2.	Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	VI.1	W, Z	11	1054, 1058
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5.	Zmniejszenie się różnorodności biologicznej	IV.1, IV.2	W	12	1054, 1085
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.2. Walory estetyczne	C.2.3.	Zarastanie roślinnością drzewiastą i krzewiastą ostańców skalnych i ruin zamków oraz muraw kserotermicznych, zamykanie komponowanych historycznych widoków, panoram i wnętrza krajobrazowych itp.	IV.1, IV.2	Z, W	12	1054, 1085
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.3. Walory sanitarne	D.3.1	Zanieczyszczenie terenu odpadami	VI.1-2	W	5	1054, 1085

3 REKOMENDACJE*

Zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów obrębie form ochrony przyrody	Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów w obrębie obszarów chronionych	Kody ID jednostek, dla których występują rekomendacje lub wnioski	Potencjalny adresat realizacji
Fizyczna i chemiczna degradacja siedlisk lądowych	Utrzymanie metodami technicznymi i przyrodniczymi ścieżek i szlaków turystycznych ograniczające fizyczne niszczenie przyległej do szlaków roślinności. Obserwacja wpływu ruchu turystycznego na przyrodężywioną i nieożywioną oraz przeglądy stanu bezpieczeństwa i drożności miejsc wyznaczonych do ruchu pieszego i wspinaczki. Bieżąca konserwacja miejsc wyznaczonych do ruchu turystycznego oraz utrzymanie ich drożności i bezpieczeństwa – usuwanie złomów, wywrotów oraz konarów i gałęzi zwisających nad trasami zwiedzania rezerwatu, konserwacja infrastruktury turystycznej. Bieżąca konserwacja zamknięcia jaskini „Nowoodkrytej” („Nibyniskiej”). Określenie warunków udostępnienia turystycznego. Usuwanie posuszu, złomów i wywrotów drzew gatunków iglastych	1054, 1085	RDOŚ / Podmiot odpowiedzialny za infrastrukturę turystyczną
Zmniejszenie się różnorodności biologicznej	Ograniczenie sukcesji naturalnej, poprzez: 1) mechaniczne i ręczne usuwanie konkurencyjnych drzew, krzewów z pozostawieniem okazów jałowca, irgi oraz drzew o charakterze reliktowym, 2) ręczne usuwanie ekspansywnych roślin zielnych, 3) prowadzenie kontrolowanego wypasu kóz i owiec. Monitoring przyrodniczy wpływu zabiegów ochrony czynnej muraw na stan ochrony rezerwatu. Nie rekomenduje się wykonywania działań ochrony czynnej związanych z poprawą trwałości siedlisk leśnych, poprzez: 1) odsłanianie podrostów grabowo-dębowo-bukowych, 2) usuwanie posuszu sosnowego, 3) wykonywania cięć przygodnych złomów i wywrotów powstałych w wyniku działania czynników abiotycznych za wyjątkiem działań określonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych	1054, 1085	RDOŚ
Zarastanie roślinnością drzewiastą i krzewiastą ostańców skalnych i ruin zamków oraz muraw kserotermicznych,	Utrzymanie walorów krajobrazowych, poprzez: 1) usunięcie drzew i krzewów (z pozostawieniem okazów jałowca, irgi oraz drzew o charakterze reliktowym) ze szczytowych partii ostańców – odsłonięcie atrakcyjnych pod względem widokowym fragmentów skałek, 2) usunięcie drzew oraz utrzymanie powierzchni niezalesionej	1054, 1085	RDOŚ

zamykanie komponowanych historycznych widoków, panoram i wnętrz krajobrazowych itp.			
Zanieczyszczenie terenu odpadami	Uprzątnięcie śmieci z rezerwatu	1054, 1085	RDOŚ

* nadrzędnie obowiązują ustalenia planu ochrony lub zadania ochronne

Rekomendacje i wnioski planistyczne odnoszące się do krajobrazu priorytetowego położonego w obrębie omawianego obszaru chronionego zawarte są w odpowiednich kartach krajobrazów priorytetowych (Tom II Audytu krajobrazowego woj. śląskiego)